

Niemcy

Zamieszczone poniżej informacje dotyczą przepisów prawnych przyjętych lub znowelizowanych w związku z implementacją dyrektywy o usługach, a także z przepisami, które państwa członkowskie wskazały jako mające zastosowanie do dostawców usług na obszarach objętych dyrektywą. Informacje te zostały dostarczone przez Niemcy w kontekście implementacji dyrektywy o usługach i procesu wzajemnej oceny. Informacje te nie stanowią analizy prawnej ani stanowiska Komisji Europejskiej w kwestii zgodności z prawem unijnym w ogólności ani konkretnie z dyrektywą o usługach. Przepisy prawa krajowego mogły ulec nowelizacji w trakcie procesu wzajemnej oceny, w związku z czym zainteresowane strony proszone są o sprawdzenie obowiązujących przepisów prawa krajowego.

Informacje na temat procesu wdrażania dyrektywy o usługach w Niemczech można znaleźć na stronie internetowej niemieckiego Federalnego Ministerstwa Gospodarki i Technologii:

<http://www.dienstleisten-leicht-gemacht.de/DLR/Navigation/umsetzung.html>

W Niemczech obowiązki legislacyjne są podzielone na mocy Konstytucji pomiędzy federację a landy (kraje związkowe), które posiadają szeroki zakres uprawnień ustawodawczych w licznych dziedzinach prawa. Ponadto władze lokalne i niektóre organizacje zawodowe (izby) także posiadają pewne uprawnienia regulacyjne, np. w zakresie uchwalania statutów lub regulaminów na podstawie prawodawstwa. W tym kontekście wszystkie szczeble, czyli federacja, landy, gminy i izby, dokonały przeglądu legislacji w celu zweryfikowania zgodności z dyrektywą o usługach.

Główne zmiany w prawodawstwie niemieckim

Niemcy zdecydowały o wdrożeniu dyrektywy o usługach w drodze nowelizacji istniejących (w wielu przypadkach specyficznych dla poszczególnych sektorów) przepisów prawa bez przyjmowania specjalnej horyzontalnej legislacji ramowej. Niemcy przyjęły jednak nowe ogólne instrumenty proceduralne w Ustawie o procedurach administracyjnych (Verwaltungsverfahrensgesetz), w szczególności dla pojedynczych punktów kontaktowych i przepisów w sprawie współpracy administracyjnej.

Główne zmiany, jakie Niemcy wprowadziły w odniesieniu do działających na ich terytorium dostawców (lub dostawców pragnących prowadzić przedsiębiorstwo w Niemczech) obejmują zniesienie niektórych wymogów stałego pobytu, które istniały w niektórych landach (na przykład dla tłumaczy ustnych/pisemnych czy innych ekspertów). Niemcy złagodziły też wymogi dotyczące formy prawnej i wymogów własności udziałów i akcji dla architektów i inżynierów.

W odniesieniu do dostawców usług transgranicznych, Niemcy wprowadziły szereg zmian, takich jak zniesienie powszechnego obowiązku powiadamiania mającego zastosowanie do szerokiego zakresu usług, ustanowionego w ogólnej ustawie regulującej handel (Gewerbeordnung)¹, jak również zniesienie obowiązku uzyskiwania zezwolenia mającego zastosowanie do wszelkich rodzajów handlu obwoźnego². Ponadto, w przypadku usług transgranicznych, Niemcy również zniosły szereg systemów zezwoleń dotyczących poszczególnych usług (więcej informacji na ten temat poniżej).

Przykłady systemów wydawania zezwoleń nałożone na dostawców usług prowadzących działalność w Niemczech

W Niemczech wszystkie rodzaje handlu obwoźnego podlegają systemowi zezwoleń³.

Niemcy zgłosiły też szereg systemów zezwoleń mających zastosowanie do poszczególnych rodzajów usług:

W zakresie budownictwa/nieruchomości Niemcy posiadają systemy zezwoleń dla przedsiębiorców budowlanych, kierowników budowlanych i agentów nieruchomości⁴.

¹ Zob. §4 w odniesieniu do §14 Gewerbeordnung (GewO)

² Zob. §4 w odniesieniu do §55 GewO

³ Zob. §55 GewO

⁴ §34 Abs. 1 GewO

W przypadku usług certyfikacji/rzeczoznawstwa Niemcy zgłosiły kilka systemów wydawania zezwoleń, w szczególności dla rzeczoznawców/organów eksperckich w dziedzinie badania ścieków i ochrony gleb⁵ i dla inżynierów inspekcji budowlanej oraz inspektorów budowlanych⁶.

W odniesieniu do usług związanych z żywnością i napojami wymagane są zezwolenia na prowadzenie placówki żywieniowej i podawanie alkoholu⁷.

W dziedzinie edukacji zezwolenie jest między innymi wymagane od placówek kształcenia ustawicznego⁸. Placówki prywatne szkolnictwa wyższego wymagają uznania przez państwo⁹.

Przykłady innych typów wymogów nakładanych na dostawców usług prowadzących działalność w Niemczech

Wymogi formy prawnej mają zastosowanie do syndyków masy upadłościowej¹⁰, którym zezwala się na świadczenie usług tylko jako osobom fizycznym.

Wymogi dotyczące pakietów akcji zostały zgłoszone w szczególności dla spółek/stowarzyszeń prawników¹¹ i rzeczników patentowych¹².

Wymogi ustanawiające minimalną liczbę pracowników zostały zgłoszone dla niektórych usług eksperckich/certyfikacji, na przykład w przypadku badania ścieków¹³.

Minimalne/maksymalne stawki zostały zgłoszone między innymi dla niektórych typów rzeczoznawców¹⁴, syndyków masy upadłościowej¹⁵, prawników (do reprezentowania klientów w sądach)¹⁶ i weterynarzy¹⁷. Ustalone stawki istnieją też dla architektów i inżynierów¹⁸. Szereg tych stawek zgłoszono jednak jako zniesione¹⁹.

⁵ Regulacje na szczeblu regionalnym (Länder), np. § 8 Abs. 1 Abwassereigenkontrollverordnung Thüringen; § 17 Landesbodenschutzgesetz Nordrhein-Westfalen; § 15 Abwassergesetz Hamburg; § 6 Altlasten- und Bodenschutzgesetz Hessen

⁶ Regulacje na szczeblu regionalnym (Länder), np. § 3 Verordnung über die Prüfm Ingenieure, Prüfämter und Prüfsachverständigen im Bauwesen Bayern; §§ 2 i 6 Bautechnische Prüfungsverordnung Berlin; § 18 Verordnung über Prüfm Ingenieurinnen und Prüfm Ingenieure, Prüfsachverständige und Technische Prüfungen Hamburg.

⁷ § 2 Gaststättengesetz (uwaga: obowiązek przepisów cateringowych został przekazany Landom w 2006 roku)

⁸ Regulacje na szczeblu regionalnym (Länder), np. §§ 6, 8 Gesetz über die Weiterbildung in den Fachberufen des Gesundheitswesens Brandenburg; § 3 Abs. 1 Gesetz über die Weiterbildung in den Gesundheitsfachberufen und Altenpflegeberufen Sachsen; § 3 Gesetz über die Weiterbildung in den Fachberufen des Gesundheits- und Sozialwesens Thüringen.

⁹ Regulacje na szczeblu regionalnym (Länder), np. §§ 104 et seq. Hochschulgesetz Sachsen-Anhalt; § 72 et seq. Hochschulgesetz Nordrhein-Westfalen; §§ 12 et seq. Berufsakademiegesetz Hamburg; § 102 Hochschulgesetz Hessen.

¹⁰ § 56 Abs. 1 Insolvenzordnung (InsO).

¹¹ § 59e Abs. 2 Bundesrechtsanwaltsordnung (BRAO).

¹² § 52e Abs. 2 Patentanwaltsordnung (PAO).

¹³ Regulacje na szczeblu regionalnym (Länder) np. § 22 Abs. 3 Nr. 1 Anlagenverordnung Thüringen; § 3 Abs. 3 Verordnung über die Anerkennung als sachverständige Stelle für Abwasseruntersuchungen Mecklenburg-Vorpommern; § 22 Abs. 3 Anlagenverordnung Hessen; § 18 Abs. 3 Nr. 1 Anlagenverordnung Bayern.

¹⁴ Zob. na przykład § 1 Abs. 5, § 3 Abs. 1, § 4 Baugebührenverordnung Sachsen-Anhalt, § 10 Landesverordnung über Prüfsachverständige für Standsicherheit Rheinland-Pfalz etc.

¹⁵ § 63 Insolvenzordnung (InsO).

¹⁶ § 49b Bundesrechtsanwaltsordnung (BRAO); § 4 Rechtsanwaltsvergütungsgesetz (RVG).

¹⁷ Zob. Gebührenordnung für Tierärzte (GOT).

¹⁸ Zob. Gebührenordnung für Tierärzte (GOT).

¹⁹ § 4, 16, 17, 38, 49d, 48b, 47 a, 41, 45b, 46 a, 56, 65, 74, 83, 89, 94, 99 HOAI. – na mocy § 1 HOAI, stawki mające zastosowanie dla architektów i inżynierów nie mają zastosowania w przypadkach świadczenia usług transgranicznych.

Przykłady wymogów w zakresie działalności multidyscyplinarnej zawodów regulowanych lub w dziedzinie certyfikacji, akredytacji, monitoringu technicznego i usług testowania

W kwestii zawodów regulowanych Niemcy zgłosiły ograniczenia dla multidyscyplinarnej działalności prawników²⁰, rzeczników patentowych²¹, audytorów²² i weterynarzy²³.

W odniesieniu do usług certyfikacji, technicznego monitorowania itd. Niemcy zgłosiły ograniczenia działalności multidyscyplinarnej dla inspektorów budowlanych/inżynierów inspekcji budowlanej²⁴. Zazwyczaj nie wolno im być ekspertami lub inżynierami w projektach, w których brali udział w zakresie planowania lub wykonawstwa.

Przykłady wymogów, które mają zastosowanie do dostawców usług działających w innych państwach członkowskich i świadczących usługi w Niemczech

Jak wspomniano powyżej, w przypadku usług transgranicznych Niemcy wprowadziły szereg modyfikacji, takich jak zniesienie powszechnego obowiązku powiadamiania w ustawie o ogólnych regulacjach handlu oraz zniesienie wymogów zezwoleń dla wszelkiego rodzaju handlu obwoźnego. Ponadto Niemcy zniósł też szereg systemów zezwoleń dotyczących poszczególnych usług, między innymi dla agentów nieruchomości²⁵, sektora aukcyjnego²⁶, przedsiębiorców budowlanych i kierowników budów²⁷. W pewnych sektorach wprowadzone zostały również zmiany dotyczące innych typów wymogów.

Większość wymogów, jakie zgłosiły Niemcy dla dostawców usług transgranicznych dotyczy różnych typów usług w dziedzinie ekspertyz/certyfikacji, w szczególności w odniesieniu bezpieczeństwa budynków, ale też do różnych innych typów ekspertów, takich jak eksperci prowadzący badania emisji, itd.

Na przykład niektóre landy zgłosiły obowiązek dla inżynierów inspekcji budowlanej w zakresie działania na terenie danego landu²⁸.

Obowiązki zezwoleń i powiadomień zgłoszono również dla różnych usług ekspertyz/certyfikacji, w tym dla inżynierów inspekcji budowlanej²⁹. Wymogi w zakresie zezwoleń zostały zgłoszone także dla tłumaczy ustnych/sądowych³⁰.

²⁰ § 59a Bundesrechtsanwaltsordnung (BRAO).

²¹ Zob. §§ 52a and 52e Patentanwaltsordnung (PAO).

²² §44 b Wirtschaftsprüferordnung

²³ Zob. np. §16 Berufsordnung der Tierärztekammer Sachsen-Anhalt.

²⁴ Regulacje na szczeblu regionalnym (Länder), np. § 25 Abs. 1 Satz 1 Nr. 4 Verordnung über die Prüflingenieur, Prüfämter und Prüfsachverständigen im Bauwesen Bayern; § 5 Abs. 4 Bautechnische Prüfungsverordnung Brandenburg; § 7 Abs. 4 Verordnung über die Anerkennung als sachverständige Stelle für Abwasseruntersuchungen Mecklenburg-Vorpommern.

²⁵ Zob. §4 w odniesieniu do §34c GewO

²⁶ Zob. §4 w odniesieniu do §34b GewO

²⁷ Zob. §4 w odniesieniu do §34c GewO

²⁸ Zob. np. § 4 Abs. 2 Verordnung über Prüflingenieurinnen und Prüflingenieure, Prüfsachverständige und Technische Prüfungen Hamburg.

²⁹ Dla zezwoleń, zob. np. § 66 Abs. 2 Satz 5 i. V. m. § 65 Abs. 4 bis 6 Bauordnung Sachsen; § 9 Abs. 3 ThürPPVO; § 26 BImSchG; § 29a BImSchG; § 2 Abs. 8 MilchGüteVO; § 19i Abs. 2 Satz 3

Wasserhaushaltsgesetz; § 5 Abs. 1 S. 3 Heizkostenverordnung etc.; dla powiadomień zob. np. § 63d Abs.

2 i. V. m. § 65 Abs. 4 Thüringer Bauordnung. W wielu przypadkach wymogi powiadamiania są nałożone, jeżeli

wymogi, jakim dostawca usług musi sprostać w innym państwie członkowskim, są równe wymogom w Niemczech/odnośnym landzie, podczas gdy systemy zezwoleń mają zastosowanie w innych przypadkach.

³⁰ Zob. np. § 6 Saarländisches Ausführungsgesetz zum Gerichtsverfassungsgesetz (SAG GVG);

Dla niektórych usług ekspertyz/certyfikacji, Niemcy zgłosiły też wymogi ubezpieczeniowe³¹, jak również wymogi posiadania specjalnego dokumentu tożsamości³².

³¹ Zob. np. ;§ 6 Abs. 5;Rohrfernleitungsverordnung;§ 1 Abs. 2 Verordnung der Sächsischen Staatsregierung über die öffentliche Bestellung und Vereidigung von Sachverständigen auf dem Gebiet der Land- und Forstwirtschaft sowie des Garten- und Weinbaus; § 7 Abs. 5 Verordnung über Sachverständige und Untersuchungsstellen für den Bodenschutz und die Altlastenbehandlung im Saarland;

³² Zob. np. ;§ 2 Abs. 3 Verordnung der Sächsischen Staatsregierung über die öffentliche Bestellung und Vereidigung von Sachverständigen auf dem Gebiet der Land- und Forstwirtschaft sowie des Garten- und Weinbaus